

Sveriges mest okända raritet?

De flesta samlare av klassiskt Sverige har nog någon gång undrat över Facit 25 v1, 30 öre tandning 14 otandat, enligt Facit känt i 2 ostämplade exemplar samt 1 exemplar på brev.

Flera har nog frågat sig hur man vet att de är otandade med tandning 14 och inte det betydligt vanligare otandat 30 öre tandning 13, Facit 35 v1, och samtidigt undrat varför aldrig något exemplar varit till salu i modern tid. Beträffande skillnaden på t. 14 och t. 13 så är det så att alla kända t. 14 är av nyansen svartaktigt brun, kornigt tryck (Facit 25 f), en nyans som inte finns på 30 öre t. 13.

Vilket är då dessa otandades ursprung? Inget av exemplaren bär spår av perforering så de måste härstamma från ett helt eller delvis otandat ark.

Efter en tids forskning har jag nu kunnat kartlägga dessa märken. Det har då visat sig att det i ostämplat skick är känt i 3 exemplar varav ett finns på Postmuseum.

Nr 1 ägdes av Erik Leijonhufvud och såldes i Liechtensteins berömda offert 1923 som nr. 573 med, i stället för pris, uppgiften "Anbud emotses". Köpare var Eric von Rosen som 1929 donerade sin samling till Postmuseum där märket finns idag.

Nr 2 återfinns i en offert i SFT 1959 då märket såldes för 1.200 kronor av frimärkshandlare Henry Jägholm. Dess nuvarande ägare är okänd.

Nr 3 är ett tidigare okänt exemplar som nyligen hittats i en utländsk samling och kommer att säljas på Frimärkshuset Skandinavisk Filatelis vårauktion den 17 maj.

Nr 4 återfinns på ett brev med 41 öres porto till Italien stämplat PKXP Nr 8 A UPP 18.9.74, en av Sveriges märkligaste klassiska försändelser och ett på flera sätt unikt objekt. Frankerat med ett otandat 30 öre, 5 öre Ringtyp och 2 exemplar 3 öre Lejon, det ena typ 1 och det andra typ 2. Detta är den enda kända försändelsen med både typ 1 och 2 av 3 öre Lejon. Brevet ägdes av Gustaf Douglas och fanns i hans exponat på Stockholmia 1974 som belönades med stort guld. 1 mars 1977 sålde Douglas brevet på Frimärkshusets auktion för 18.000 kronor + 10 % provision. Det ägdes under en tid av samlaren Carl Langenskiöld men dess nuvarande ägare är okänd.

Den 17 maj på Frimärkshusets vårauktion finns det alltså möjlighet att för första gången sedan 1959 förvärva ett ostämplat exemplar av Facit 25 v1 som dessutom är det bästa exemplaret av de 3 kända.

Olle Petterson